

นโยบายการคลัง

รายวิชา 100-101 : Week 06

LOGO

นโยบายการคลัง (Fiscal Policy)

นโยบายการคลัง หมายถึง นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวกับ การใช้จ่ายรายรับของภาครัฐ คือ ภาษีอากร, รายได้อื่นที่ไม่ใช่ภาษีอากร, รายจ่ายภาครัฐ , และหนี้สาธารณะ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ อันได้แก่ การจัดสรรทรัพยากร การกระจายรายได้ การจ้างงานเต็มที่ และเสถียรภาพของราคา เป็นต้น

บทบาทหน้าที่ของนโยบายการคลัง

1. ด้านการจัดสรรทรัพยากรการผลิต ระดับความพอใจของคนในสังคมส่วนใหญ่ในการจัดสรรทรัพยากรการผลิตให้เหมาะสมกับความต้องการของภาคเอกชน
2. ด้านการกระจายรายได้
3. ด้านการจ้างงานเต็มที่ (Full Employment)
4. ด้านการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในระยะยาว

ประเภทของนโยบายการคลัง

1. นโยบายการคลังแบบหดตัว (Contractionary Fiscal Policy)

เมื่อรัฐบาลคาดการณ์ได้ว่ากลไกตลาด ไม่สามารถรักษาเสถียรภาพและความสมดุลในระบบเศรษฐกิจได้ ในระยะเวลาที่เหมาะสม โดยมีแนวโน้มว่าเศรษฐกิจจะขยายตัวไปมากและเร็วเกินไป จนอาจเกิดภาวะเงินเฟ้อได้

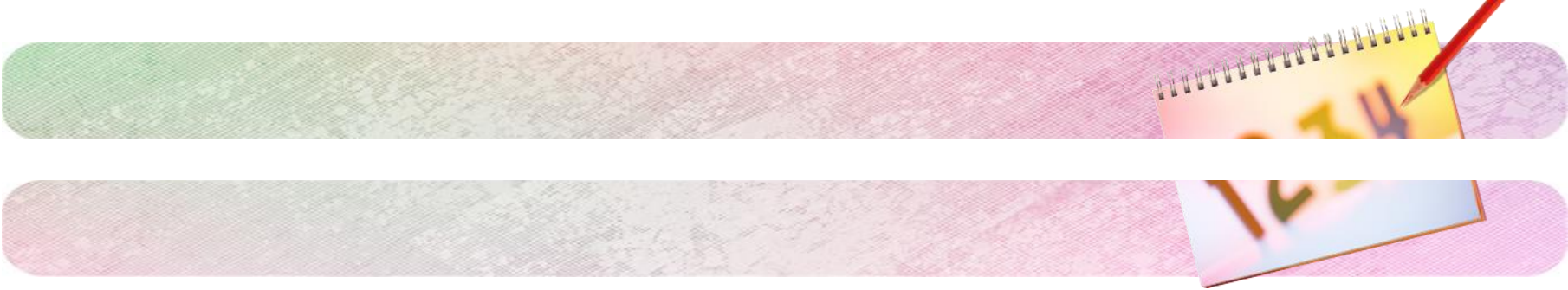
รัฐบาล อาจมีการลดการใช้จ่ายหรือชะลอการใช้จ่ายลง และ/หรือ เพิ่มอัตราหรือชนิดของภาษี

ประเภทของนโยบายการคลัง

2. นโยบายการคลังแบบขยายตัว (Expansionary Fiscal Policy)

เมื่อรัฐบาลคาดการณ์ได้ว่ากลไกตลาด ไม่สามารถรักษาเสถียรภาพและความสมดุลในระบบเศรษฐกิจได้ ในระยะเวลาที่เหมาะสม โดยมีแนวโน้มว่าเศรษฐกิจจะชะลอตัวหรือตกต่ำ จนเกิดปัญหาการว่างงาน หรือภาวะเงินฝืด รัฐบาลอาจมีการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐให้เร็วขึ้น มากขึ้น หรือ ลดอัตราภาษีและดอกเบี้ยลง

การเพิ่มรายจ่ายของรัฐ ทำให้คน
ว่างงานน้อยลง เช่นรัฐลงทุนด้าน
สาธารณูปโภค มีการก่อสร้าง การจ้าง
งานเพิ่มขึ้น

เศรษฐกิจขยายตัวดีเกินไป เกิดเป็น
ภาวะเงินเฟ้อ

รัฐบาลแก้ปัญหาโดยใช้นโยบายการ
คลังคือ ลดการใช้จ่ายของรัฐลง พยายามทำ
ให้ปริมาณเงินในระบบลดลง

เมื่อเกิดปัญหาอัตราการว่างงานสูง
รัฐบาลควรมีนโยบายการคลังให้สิทธิ
พิเศษทางภาษีต่าง ๆ แก่ภาคเอกชน
เพื่อกระตุ้นการลงทุนภาคเอกชน

เครื่องมือของนโยบายการคลัง

มี 2 ประเภท คือ

1. รายรับของรัฐบาล

2. รายจ่ายของรัฐบาล

รายรับของรัฐบาล

ประกอบไปด้วย

- ภาษีอากร
- รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีอากร
- หนี้สาธารณะ

ภาษาอากร

ความหมาย :

“สิ่งที่รัฐบาลบังคับจัดเก็บจาก
ประชาชน และนำมาใช้เพื่อประโยชน์
ของสังคมส่วนรวม โดยไม่มีสิ่งตอบแทน
โดยเฉพาะเจาะจงแก่ผู้เสียภาษี”

วัตถุประสงค์ของการเก็บภาษีอากร

1. เพื่อเป็นรายได้ของรัฐบาลในการนำไปใช้จ่ายในรายจ่ายภาครัฐต่างๆ
2. เพื่อเป็นการควบคุมการบริโภคของประชาชนในสินค้าบางประเภท
3. เพื่อการกระจายรายได้
4. เพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ หรือ หนี้สาธารณะ
5. เพื่อเป็นเครื่องมือในนโยบายการคลัง
6. เพื่อเป็นเครื่องมือในนโยบายทางเศรษฐกิจ

ประเภทของภาษีอากร

1. แยกตามภาระภาษีได้ 2 ประเภท คือ

1.1) ภาษีทางตรง (Direct Tax)

1.2) ภาษีทางอ้อม (Indirect Tax)

2. แยกตามฐานการเก็บภาษีได้ 3 ประเภทคือ

2.1) ภาษีฐานทรัพย์สิน

2.2) ภาษีฐานรายได้ เช่น ภาษีเงินได้นิติบุคคล

2.3) ภาษีฐานการใช้จ่าย

โครงสร้างอัตราภาษี

1. อัตราภาษีแบบก้าวหน้า เป็น อัตราภาษีที่เพิ่มขึ้นตามฐานภาษี หรือรายได้ของผู้ที่มีหน้าที่ต้องจ่ายภาษี
2. อัตราภาษีแบบคงที่
3. อัตราภาษีแบบถดถอย

รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีอากร

1. รายได้จากรัฐพาณิชย์
2. รายได้จากการขายสิ่งของ และบริการ
3. รายได้อื่นๆ เช่น ค่าอากรแสตมป์
ค่าปรับ เป็นต้น

หนี้สาธารณะ

- ❖ ความหมาย : เป็นหนี้ที่รัฐบาลเป็นผู้กู้ยืม ทั้งการกู้ยืมโดยตรง การค้ำประกันเงินกู้ และการรับรองการปริวรรตเงินตราต่างประเทศ
- ❖ วัตถุประสงค์ในการก่อหนี้สาธารณะ :
 1. เพื่อชดเชยงบประมาณขาดดุล
 2. เพื่อการลงทุนในโครงการพัฒนาต่างๆ
 3. เพื่อสร้างเสถียรภาพในระบบเศรษฐกิจ

ผลกระทบของหนี้สาธารณะ

- การกู้ยืมภายในประเทศ
- การกู้จากธนาคารพาณิชย์
- การกู้จากประชาชน และสถาบันการเงิน
อื่นๆ
- การกู้ยืมจากต่างประเทศ

รายจ่ายของรัฐบาล

รายจ่ายของรัฐบาล ประกอบไปด้วย

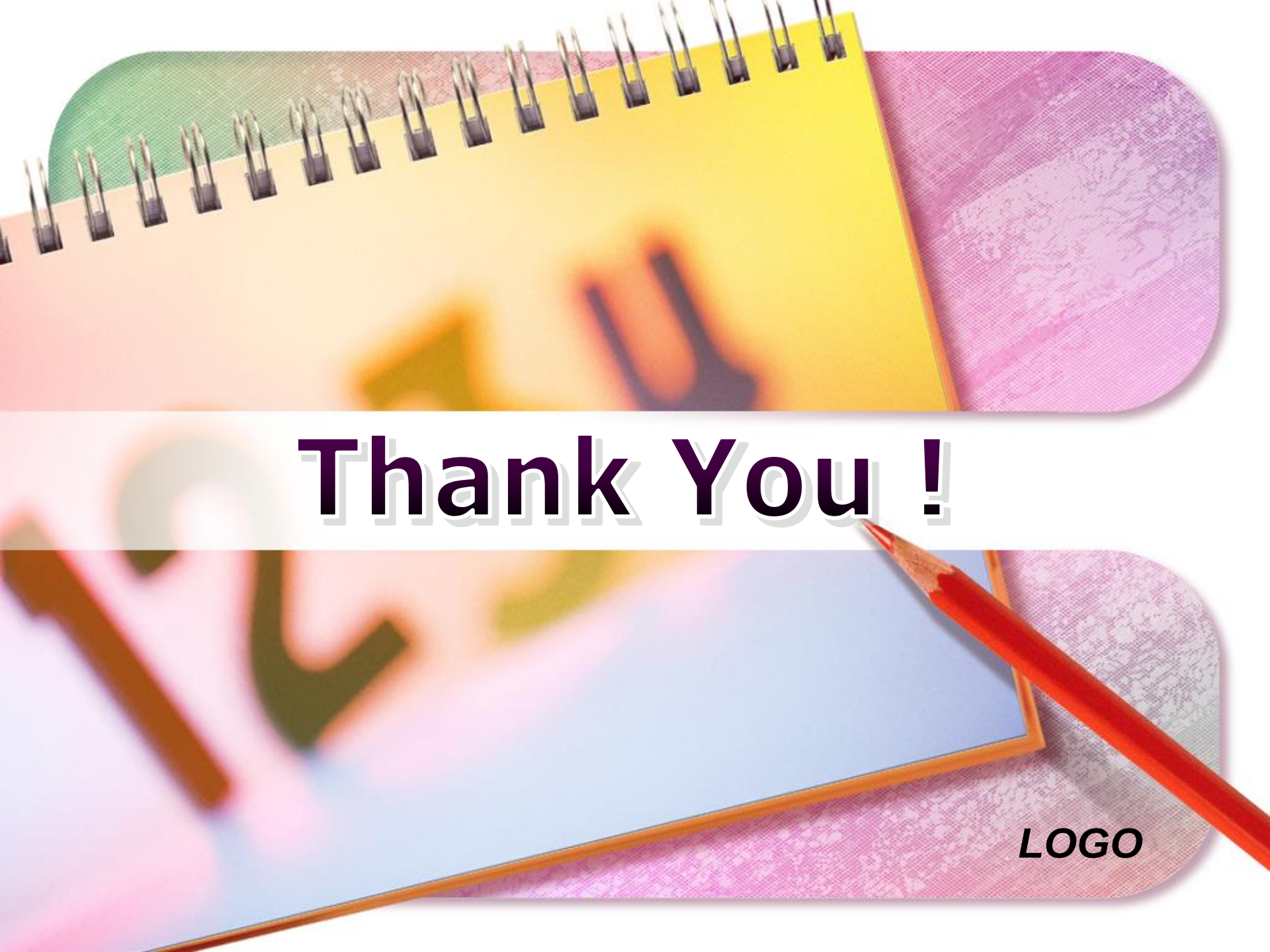
- รายจ่ายประจำ
- รายจ่ายเพื่อการลงทุน
- รายจ่ายเพื่อชำระคืนเงินกู้

การก่อสร้างสาธารณูปโภค ไม่ใช่รายจ่ายประจำ

ลักษณะที่ดีของรายจ่ายรัฐบาล

1. การใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
2. การใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์สูงสุด
3. การตรวจสอบและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ
4. การใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม

Thank You !

LOGO